

Dosarul nr. 2r-92/2020

prima instanță: Judecătoria Sîngerei (jud: Iu. Malcoci)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S.Procopciuc, E.Grumeza, N.Chircu)

DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cupceanu Lilia împotriva lui Bostan Alexandru, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Sîngerei cu privire la decăderea din drepturile părintești, împotriva încheierii din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 14 iulie 2015 Cupceanu Lilia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bostan Alexandru, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Sîngerei cu privire la decăderea din drepturile părintești.

Prin hotărârea din 26 august 2015 a Judecătoriei Sîngerei acțiunea a fost admisă integral. Bostan Alexandru născut la XXXXX s-a decăzut din drepturile părintești în privința copilului minor XXXXX, născut la XXXXX din motivul că nu-și onorează obligațiile părintești.

La 03 octombrie 2019 Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc a depus cerere de apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

În motivarea cerinței de repunere în termen s-a indicat că din cererea de încuviințare a adopției XXXXX a aflat că, în 2015 a fost decăzut din drepturile părintești a XXXXX. În cadrul examinării litigiului privind decăderea din drepturile părintești, nu a participat, nu a fost citat legal și nici hotărârea instanței de fond nu a recepționat-o, deoarece din 05 septembrie 2013 și până în prezent se află peste hotarele țării, în Italia.

Prin încheierea din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea depusă de Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul depus de Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc ca fiind depus tardiv.

La 09 ianuarie 2020 Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc a declarat recurs împotriva încheierii din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a apreciat corect circumstanțele cauzei, fiind respinsă cerința de repunere în termen a apelului.

Consideră că faptul aflării peste hotarele țării reprezintă un motiv obiectiv de repunere în termen a apelului, așa cum dânsul nu a cunoscut despre existența hotărârii judecătorești, iar instanța de fond nu a efectuat citarea publică a pârâtului.

Mai mult ca atât, recurentul nu este membrul familiei XXXXX și XXXXX și nu a împuternicit părinți să primească corespondența lui și să semneze avizele poștale. Or, în proces este antrenat Bostan Alexandru dar nu părinții acestuia.

Relatează că instanța de apel a admis ca probe înscrisuri, care nu au putere probantă, deoarece autenticitatea lor nu este certificată în modul stabilit de prevederile art. 138, 139, art. 466 Cod de procedură civilă. Mai mult ca atât, înscrisurile vizate nu au legătură cu hotărârea din 26 august 2015 a Judecătoriei Sîngerei și nu produc efecte juridice la soluționarea procedurii de repunere în termen a apelului, dat fiind faptul că au fost adoptate în altă cauză, examinată ulterior de alt stat.

Afirmă Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc că prin încheierea din 10 decembrie 2019 instanța de apel i-a îngădit accesul liber la justiție, fiind impus să solicite instanței de recurs repunerea lui în acest drept constituțional.

Consideră că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Actele cauzei denotă că încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 10 decembrie 2019, iar la 02 ianuarie 2020 încheierea a fost recepționată de avocatul Nicolae Malanciuc, conform avizului de recepție (f.d.94).

Prin urmare, recursul declarat de Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc la 09 ianuarie 2020 a fost depus în termenul stabilit de lege.

Prin referința depusă de Cupceanu Lilia, reprezentată de avocatul Stela Gavajuc s-a solicitat respingerea recursului depus de Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc cu menținerea încheierii din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art.111 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei s-a stabilit că, prin hotărârea din 26 august 2015 a Judecătoriei Sîngerei, Bostan Alexandru născut la XXXXX s-a decăzut din drepturile părintești în privința copilului minor XXXXX, născut la data de XXXXX din motivul că nu-și onorează obligațiile părintești.

Contrar normelor procedurale enunțate mai sus, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă de Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc abia la 03 octombrie 2019 (f.d.34), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a prezentat careva probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, limitându-se doar la menționarea formală că nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță fiind plecat peste hotare, iar despre existența hotărârii din 26 august 2015 a Judecătoriei Sîngerei a aflat de la părinții săi XXXXX și XXXXX, care la data de 17 septembrie 2019, au primit de la Tribunalul Bacău, comunicarea adresă, însoțită de cererea de încuviințare a adopției minorei XXXXX de către XXXXX, cetățean al XXXXX.

Conform art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Potrivit art.116 alin.(1)-(3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, Colegiul cercetând materialele dosarului, remarcă că potrivit avizului de recepție din 27 septembrie 2018 pe adresa XXXXX, este menționat că, se citează Bostan Alexandru din familia XXXXX și XXXXX care au și recepționat scrisoarea și copia acțiunii cu anexe (dosar nr. 25959/3/2018) de la Tribunalul București, secția

III-a Civilă, în care se informează Bostan Alexandru despre depunerea de către Cupceanu Lilia a unei cereri de chemare în judecată privind recunoașterea unei hotărâri judecătorești străine, în speță - a hotărârii din 26 august 2015 a Judecătoriei Sîngerei (f.d. 66).

Conform avizului de recepție la data de 05 octombrie 2019, se citează Bostan Alexandru din familia XXXXX și XXXXX care au și recepționat repetat citația și informația privind cauza civilă sus menționată (f.d.67).

Potrivit avizului de recepție din 26 decembrie 2018, semnătura pe cotor al avizului de recepție, este al mamei recurentului, XXXXX, care confirmă recepționarea sentinței civile nr.XXXXX a Tribunalului București, secția a III-a (dosar civil 25959/3/2018) (f.d.68).

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Bostan Alexandru a cunoscut sau trebuia să cunoască despre litigiul privind decăderea din drepturile părintești, urmând a fi informat, de către părinții săi încă la 26 decembrie 2018, or, înștiințarea părții prin intermediul rudelor apropiate, se consideră a fi legală sub prisma art. 105 Cod de procedură civilă, și din aceea zi, în decurs de 30 zile să solicite repunerea în termenul de atac.

Conform art. 105 alin. (6) Cod de procedură civilă, dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Astfel, instanța de apel just a relatat că apelantul aflând despre existența hotărârii instanței de fond naționale, privind decăderea din drepturi părintești, prin inițierea unei cereri de recunoaștere a acestei hotărâri pe teritoriul statului România, urma să se informeze, cel târziu din momentul cert de înștiințare a sa, prin intermediul părinților săi, despre termenul și modul de atac a hotărârii din 26 august 2015 a Judecătoriei Sîngerei, din momentul din care a aflat despre aceasta.

În acest context, cu referire la prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul conchide că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

La acest capitol, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Bostan Alexandru, personal sau prin intermediul avocatului Nicolae Malanciuc în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție.

Nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când însuși apelantul a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice. Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un

mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Așa fiind, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea de restituirea cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc nu sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 10 decembrie 2019.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Bostan Alexandru, reprezentat de avocatul Nicolae Malanciuc.

Se menține încheierea din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cupceanu Lilia împotriva lui Bostan Alexandru, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Sîngerei cu privire la decăderea din drepturile părintești.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru